

Զահրատ Մեծ քաղաք

Անձրեւ

Թիւնէլ չէք կրնար նստիլ
Շէք անձրեւի կաթիլներ
Պատերազմի հարուստի տուն չէք կրնար մտնել
Փարթամ տան տանիքը չի վազեր որ

Ես եւ նմաններս զձեզ կը սիրենք
Առատութիւն կը բերէք
Հացին քիլոն կ'աժաննայ

Սակայն քուն ունիմ
Գոնէ բարձիս վրայ մի կաթիք

Թաղ

Ես իմ թաղիս քերթողն եմ
Լեզուս աղքատ է թաղեցիներուս նման
Տաղերուս միակ հարստութիւնը կը կազմեն
Թաղեցիներուս հոգերը

Կը սիրեմ թաղիս բնակիչները
Անոնք լիալուսինը չտեսնելու չափ կոյր
Զեփիւթին երգը չիմանալու չափ խուլ են
Համր են անոնք
Իրենց ապագային մասին խօսիլ չկարենալու չափ
Իսկ ես աղքատ լեզուովս կրնամ երգել Որփէոսի նման

Որովհետեւ պատկերներս ունին թաղեցիներու երազները
Գոյն գոյն երազները
Լոյս լոյս երազները

Նորածինին նման զոց մի պահէք — բարեկամներ — ձեր աչքերը

Ամէն թաղ իր երազը ունի
Ամէն մարդ իր երազը ունի
Օր պիտի գայ — պիտի տեսնէք
Ամէն ինչ իրական է դարձեր
Աւելի առոյգ պիտի երգեն ոչ միայն քերթողները
Այլ բոլոր մարդիկը միաբերան

Մարդու միս

Մարգիս Պողոսեանին

Երբ երկու կողմը շէնքեր շինեցին
Փողոցը ծնաւ

Մեծ էին շէնքերն — այնպէս հոյակապ — որ երբ հարցուցին
Փողոց չեմ ըսաւ — պողոտայ եմ ես

Եւ ալ ամէն օր մեծ մարդիկն ըսես թէ ինքնաշարժերն
Իրենց շքեղութեամբ զայն փայփայելէն անցան ու գացին

Փողոցը կրեց հոսանքն այդ հարուստ — զարդերն այդ փարթամ

Իր մորթին վրայ — գոհարներու պէս

Կարծես ամէն ինչ — արագ ու փայլուն — տօնական էին
Պերճանքը ճանչցաւ

Եկան ու գացին — հետքերն ալ տակաւ կորսուեցան միշտ
Մէկ բան չմոռցաւ

Թէ որ մ'ալ մարդ մը բռայիկ ոտքերով անցաւ տատամսոտ
Այդ օր պողոտան մարդու միս ճանչցաւ

Կամուրջին վրայ

Կիկօ կամուրջին վրայ է
Շոգենաւր տիւթ կ'ընէ կ'երթայ
Կիկօ բազրիքին յենած կը նայի

Ամէն շոգենաւ գալուն Կիկօ կ'ուրախանայ
Կամուրջին վրայ է Կիկօ
Քիթը վեր վեր կը քաշէ
Մարդիկ կու գան — մարդիկ կ'երթան
Կիկօ կամուրջին վրայ է

Շոգենաւր տիւթ կ'ընէ կ'երթայ

Թաղը

Բոլոր տուները իրարու կը նմանին
Բոլոր տնեցիներն իրարու
Խորթ աչքով մի նայիք Կիկոյին
Ան իր թաղին մէջ ՍԻՒՍԻՒ ԿԻԿՕ է

Թաղն ըսես թաղի չի նմանիր
Տունն ըսես տունի չի նմանիր
Կիկոն ըսես Միւսիւի չի նմանիր
Ասիկա տարօրինակ աշխարհ մըն է

Ունի չունի թաղը փերեզակ մ'ունի
Ունի չունի հինգ վեց ճախարակ ունի
Թաղեցիներն ըսես տուն ունին տեղ չունին
Ունին չունին գէշ աղէկ գործ մը ունին

Սակայն խորթ աչքով մի նայիք Կիկոյին
Ունի չունի «Միւսիւ»ութիւն մը ունի

Մերենատի պէս

Բարի սիրուհիի մը նման
մառախուղը թելերուն մէջ է առեր Կիկոն

Երբ ամենուրեք խոնաւ է գիշերանց
խոնաւ — կայմերը կամ Կիկոյի յիշատակները —
պէտք է բոլոր լամբարները մտերմաբար բարեւել
պէտք է փայփայել Կամուրջին բազրիքները
յետոյ կծկուիլ մառախուղին ծոցին

Մառախուղը — բարի մառախուղը որ թելերուն մէջն է առեր ամէն ինչ
ամէն ինչ — կայմերը Կղզիները կամ Կիկոն
բարի սիրուհիի մը նման կ'ըսէ
Ի՞նչ բան կայ աւելի հաւատարիմ
քան մեծ վիշտ մը — առանձնութեան մէջ —

— Կիկօ կ'երագէ —

Բարի սիրուհիի մը նման
մառախուղը թելերուն մէջ է առեր Կիկոն

Ահմէտ Էֆէնտի փողոցը

Կիկօ կը վախնայ Ահմէտ Էֆէնտի փողոցէն անցնելու
Ահմէտ Էֆէնտի փողոցը մութ է
Մութին համբուրուող զոյգեր կան

Կիկօ կը վախնայ Ահմէտ Էֆէնտի փողոցէն անցնելու
Իր առանձնութիւնը միտքը կ'իյնայ

Բարեկենդան

Երկինքէն մուշինաներ կ'իյնան
Ծառերէն մուշինաներ կ'իյնան
Բարձր բարձր շէնքերէն
Կիկոյի մանկութեան օրերէն
Սալայատակի քարերէն մուշինաներ կը ցատկեն

Մուշինա մուշինա
Մուշինաները բոլորը մէկ Կիկոն կը ծափահարեն
— Գոյն գոյն կարկտան
Երկու մատ մօրուք
Կիկոն մուշինա են կարծեր —

Դիմակաւոր պարահանդէս Կիկոյի եւ մարդոց համար

Խնդացող մարդու դիմակ մ'է առեր
Զրկանքով բանուած դէմքին անցուցեր
Եւ ինքնավստահ
Աղուոր օրերուն գալուն սպասեր

Խլեր այնպիսի անհուն կարօտով
Դիմակն — ուժգնօրէն երեսն անցուցեր
Դիմակին ծիծաղն երեսն է ելեր

Ու Կիկէ հիմա
Ծիծաղուն կեցեր իր օրերուն առջեւ
Համարձակօրէն
Եւ ուրախացեր եւ ուրախացեր

Սդրիփ — դիզ

ՆԱԽ հագուիլ պէտք է
ՅԵՏՈՅ արուեստով հանուելու համար

Կիկօ արուեստը սորվեր է ՇԱՏՈՆՑ
ՀԻՄԱ հագուստին կը սպասէ

Տարբերութիւն

Կիկօ աչքերուն ակնոց է առեր
Ուր որ կը նայի կապոյտ կը տեսնէ
Երկինքը կապոյտ — ծովերը կապոյտ
Միրած աղջկան աչքերը կապոյտ
Ուր որ կը նայի կապոյտ կը տեսնէ

Ակնոցը քթին չորս դին կը նայի —
Կ'ըսես ծովերը կապոյտ էին միշտ
Կ'ըսես երկինքը կապոյտ էր արդէն
Չի հաւատար որ — նոր տեսայ կ'սէ
— Ակնոցը քթին չորս դին կը նայի

Կիկօ աչքերուն ակնոց է առեր
ՀԻՄԱ կապոյտը կապոյտ կը տեսնէ

Կիկօ մեռաւ

Բացօթեայ շատ պառկեցաւ
Թող քիչ մըն ալ հողին տակ քնանայ

Հանգիստ իր կոշիկներուն

Հողի մասին

Հողը շատ կը սիրէր —
Երկինքէն ինկած աստղի մը պէս էր Կիկօ
Կ'ուզէր գիրկ գիրկի պառկել հողին հետ
Կ'ուզէր հողը գրկել — գրկել հիանալ
մեռաւ — հասաւ մուրատին

Սակայն — չեմ գիտեր ինչու — աստղերը կու լան
Կամուրջը կու լայ
— Ողջութեանը Կիկօ ուրիշ մտերիմ չունեցաւ —

Զերօ

Մէկ անգամ մէկ մէկ
Մէկ անգամ Կիկօ զերօ

Երկու անգամ մէկ երկու
Երկու անգամ Կիկօ զերօ

Տասն անգամ մէկ տասը
Տասն անգամ Կիկօ զերօ

Հարիւր անգամ մէկ հարիւր
Հարիւր անգամ Կիկօ մենք

Երկու

Երկնքին մէջտեղ — արեւուն պոչին —
Խոշոր — շատ խոշոր «Երկու» մը գծեմ
Արիւնով գծեմ — քրտինքով գծեմ
Հոգ չէ — թող խոշոր «Երկու» մը գծեմ
Այս առանձնութեան վերջն եկաւ ըսեմ

Տաղ

Փոքր բաներով
Երջանկութեան մեծ տաղեր իմանալ
Մութ ճամբաներով
Լապտեր մը տեսնել ու երջանկանալ

Մանր յանգերով
Կեանք մ'ամբողջ ապրիլ երգել ու պարել

Հսկա՞յ զանգերով

Միայն կը կարծեն ժպիտ նկարել

Մինչդեռ ես ու դուն

Որ չենք կորուսեր պարզութիւնն անյուշ

Նախնական մարդուն —

Գիտենք աստղերուն տակ նստած — անոյշ

Փոքր բաներով

Երջանկութեան մեծ տաղեր իմանալ

Մութ ճամբաներով

Լապտեր մը տեսնել ու երջանկանալ

Ռօնտօ գարնան վրայ

Կաքաւ կաքաւ կաքաւիկ

Լայնչի լուսնակ լար մահիկ

Պարող պարիկ պարով պար

Զեփիտ բարբառ լոյս բարբառ

Յօղ ցօղ այգուն խոնաւիկ

Շող շող արփին խամաճիկ

Բարունակէ բարունակ

Երազ տաղ տաղ մանկունակ

Շորիկ շորիկ խատուտիկ

Շոգ շոգ երկինք կապուտիկ

Մազիդ շիւղ շիւղ մանուշակ

Ադուոր աղջիկ անուշակ

Մարդին մարմանդ պար արտին

Գառին եզան պարարտին

Շող շող արփին խամաճիկ

Կաքաւ կաքաւ կաքաւիկ